

Nazwa przedmiotu: ROZWÓJ I PRZENIKANIE SIĘ JĘZYKÓW EUROPEJSKICH					
Kod przedmiotu:	Rok: II 2012/2013	Semestr: zimowy	Ilość godzin 30	Typ zajęć: do wyboru	ECTS 3
Forma zajęć: seminarium	Język: polski i angielski	Zaliczenie: 1. Aktywność na zajęciach 2. Praca pisemna 3. Test końcowy	Prowadzący: Prof. dr hab. Piotr Stalmaszczyk		
Liczba miejsc:	Wymagania/preferencje wymagane przy przyjmowaniu: Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Przedmiot o charakterze językoznawczym koncentruje się na historycznym i geograficznym rozwoju wybranych języków europejskich, a także na zagadnieniu kontaktów językowych, zwłaszcza w kontekście kontaktów pomiędzy językiem angielskim a językami celtyckimi, oraz na współczesnych wpływach języka angielskiego na język polski i inne języki europejskie. Analizuje także zjawisko tożsamości językowej.					
Cel zajęć: Celem zajęć jest zwrócenie uwagi na rozwój języków, w ujęciu historycznym i współczesnym, a zwłaszcza na zjawisko kontaktów językowych w Europie w XX i XXI w.					
Zamierzone efekty kształcenia:					
Wiedza: Po zakończeniu kursu doktorant zna: <ol style="list-style-type: none"> 1. metodologiczne uwarunkowania badań językoznawczych. 2. różne aspekty kontaktów językowych. 3. znaczenie kontaktów językowych dla kultury języka. 4. zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania w rozwoju języków. 5. zasady analizy wybranych systemów językowych. 6. podstawowe założenia polityki językowej obowiązujące w Unii Europejskiej. 					

Umiejętności:

Po zakończeniu kursu doktorant potrafi:

1. wytłumaczyć zjawisko rozwoju języka
2. przeprowadzić analizę tekstu i oszacować nasycenie zapożyczeniami.
3. porównać języki i dialekty.
4. ocenić znaczenie wpływów językowych dla kultury, ocenić zagrożenia.
5. wytłumaczyć znaczenie regulacji prawnych dla rozwoju języka i kontaktów językowych.

Inne kompetencje (postawy):

Po zakończeniu kursu doktorant:

1. ma świadomość społecznego wymiaru kontaktów językowych.
2. wykazuje szacunek dla różnorodności języków i dialektów.
3. jest otwarty na ocenę zjawisk językowych, a jednocześnie wrażliwy na kulturę języka.

Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych:

- Pisemny tekst końcowy sprawdzający podstawową wiedzę studenta w zakresie terminologii oraz wiadomości faktograficznych zdobytych na zajęciach
- Praca pisemna związana z tematem seminarium
- W trakcie zajęć student będzie musiał odpowiadać na pytania, dyskutować, argumentować w formie zajęć kontaktowych w języku obcym.

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

1. Podstawowe pojęcia i dyscypliny współczesnego językoznawstwa:
 - a. Przypomnienie podstawowej terminologii językoznawczej;
 - b. Poziomy analizy językoznawczej;
 - c. Sposoby opisu języka i wyodrębnianie 'faktów' językowych.
2. Współczesne szkoły językoznawcze (zajęcia w języku angielskim):
 - a. Rozwój językoznawstwa w XX w. (od strukturalizmu do kognitywizmu);
 - b. Paradygmaty w badaniach językoznawczych;
 - c. Przedmiot badań poszczególnych teorii.
3. Metodologiczne problemy identyfikacji języków, dialektów, gwar:
 - a. Definicje języka; typologia języków;
 - b. Wyznaczniki dialektów i gwar;
 - c. Językowy, społeczny i polityczny aspekt definiowania języków i dialektów.

4. Podstawowe pojęcia językoznawstwa historycznego i geograficznego:
 - a. Rozwój językoznawstwa historycznego w XIX w.;
 - b. Współczesne tendencje w językoznawstwie historycznym;
 - c. Kontakty językowe jako przedmiot badań językoznawczych.
5. Języki indoeuropejskie: historia, rozwój, cechy charakterystyczne:
 - a. Zagadnienie tzw. 'kolebki' Indoeuropejczyków;
 - b. Drzewo języków indoeuropejskich;
 - c. Cechy języków indoeuropejskich.
6. Rozwój języków germańskich (zajęcia w języku angielskim):
 - a. W ujęciu lingwistycznym (cechy charakterystyczne języków germańskich);
 - b. W ujęciu historycznym (rozwój terytorialny);
 - c. W ujęciu społecznym (historyczne i współczesne strefy wpływów).
7. Rozwój języków celtyckich (zajęcia w języku angielskim):
 - a. W ujęciu lingwistycznym (cechy charakterystyczne języków celtyckich);
 - b. W ujęciu historycznym (rozwój terytorialny);
 - c. W ujęciu społecznym (historyczne i współczesne strefy wpływów).
8. Rozwój języków słowiańskich:
 - a. W ujęciu lingwistycznym (cechy charakterystyczne języków słowiańskich);
 - b. W ujęciu historycznym (rozwój terytorialny);
 - c. W ujęciu społecznym (historyczne i współczesne strefy wpływów).
9. Zmiany językowe w Europie w XX w.:
 - a. Zmiany spowodowane I i II wojną światową;
 - b. Zmiany spowodowane migracjami;
 - c. Uwarunkowania polityczne i zmiany językowe (np. rozpad ZSRR, Jugosławii).
10. Zmiany językowe w Europie w XXI w.
 - a. Sprzeczne tendencje: globalizacja a ruchy narodowe i lokalne;
 - b. Wpływ współczesnych mediów na zmiany językowe;
 - c. Język doby Internetu.
11. Współczesna europejska polityka językowa:
 - a. Regulacje prawne obowiązujące w Unii Europejskiej;
 - b. Mniejszości językowe i ich prawa;
 - c. Zmiana statusu języków.
12. Światowa pozycja języka angielskiego (zajęcia w języku angielskim):
 - a. Języka angielski jako 'lingua franca' - historyczne uwarunkowania;
 - b. Korzyści i zagrożenia z hegemonii jednego języka;
 - c. Zjawisko umierania języków (language death).
13. Problemy tożsamości językowej (zajęcia w języku angielskim):
 - a. Na przykładzie Irlandii (sytuacja języka irlandzkiego wobec języka angielskiego i wobec języków nowej imigracji);
 - b. Szkocji (relacje pomiędzy tradycyjnymi językami Szkocji: gaelickim, szkockim, angielskim);

- c. Walii (odbudowywanie tożsamości na podstawie języka).
- 14. Problemy tożsamości językowej
 - a. Na przykładzie Bretanii (język bretoński wobec polityki Paryża);
 - b. Na przykładzie Polski (status języka kaszubskiego, inne mniejszości językowe);
 - c. Na przykładzie Hiszpanii (język hiszpański wobec języków regionalnych, kwestie polityczne, narodowe, lingwistyczne).
- 15. Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny:
 - a. Elementy kultury języka;
 - b. Zapożyczenia z języka angielskiego i ich postrzeganie;
 - c. Rola Rady Języka Polskiego.

Zalecana literatura:

- Bammesberger, A. i A. Wollmann (red.), 1990. Britain 400-600: Language and History, Heidelberg: Carl Winter.
- Bednarczuk, L., (red.), 1988. Języki indoeuropejskie. Tom I i II, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Burke, P. 2009. Języki i społeczności w Europie wczesnonowożytnej, Kraków: Wydawnictwo UJ.
- Clackson, J. 2007. Indo-European Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, D. 1997. English as a Global Language. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, D. 2000. Language Death. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hickey, R. 2007. Irish English. History and Present-day Forms, Cambridge: Cambridge University Press.
- Jahr, E.H., 1993. (red.), Language Conflict and Language Planning, Berlin & New York: Mouton de Gruyter.
- Lipoński, W. 2004. Dzieje kultury brytyjskiej, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Majewicz, A. F. 1989. Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa: PWN.
- McDonald, M., 1989. 'We are not French!' Language, Culture and Identity in Brittany, London and New York: Routledge.
- Ó Néill, D. (ed.). 2005. Rebuilding the Celtic Languages. Reversing Language Shift in the Celtic Countries, Talybont: Y Lolfa.
- Price, G. (ed.). 2000. Languages in Britain and Ireland, Oxford: Blackwell Publishers.
- Renfrew, C. 1987. Archaeology and Language: the Puzzle of Indo-European Origins, London: Jonathan Cape.
- Stephens, M., 1976. Linguistic Minorities in Western Europe, Llandysul: Gomer Press.
- Trudgill, P. (red.), 1984. Language in the British Isles, Cambridge: Cambridge University Press.
- Ureland, S. P. i G. Broderick (eds.). 1991. Language Contact in the British Isles, Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Zabrocki, L. 1963. Wspólnoty komunikatywne w genezie i rozwoju języka niemieckiego, Wrocław-Warszawa-Kraków: Ossolineum.

Punkty ECTS: 3 pkt

1. Aktywny udział w seminarium - 0, 5 pkt.
2. Test - 1 pkt
3. Praca pisemna - 1 pkt.
4. Lektura tekstów i literatury przedmiotowej - 0, 5 pkt.